

Стадніченко Леся

Студентка освітнього ступеня «магістр»

Подільський державний аграрно – технічний

Науковий керівник: **Рудик В.К.**

д-р екон. наук, доцент, зав. кафедри фінансів, банківської
справи, страхування та платіжних електронних систем

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

ОСНОВНІ ЧИННИКИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕФОРМУВАННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Реформування пенсійної системи України віднесено до пріоритетних завдань політики держави. *Забезпечення економічної та фінансової стабільності, соціальної справедливості в пенсійному питанні настійливо вимагає запровадження в Україні багаторівневої пенсійної системи.* Проведення пенсійної реформи Україні зумовлене й тим, щоб гарантувати громадянам пенсійного віку, які не в змозі більше працювати, компенсацію втраченого заробітку у вигляді адекватного розміру пенсії. Адекватний розмір пенсії означає, що вона прямо залежить від тривалості страхового стажу та сплачених на протязі всієї трудової діяльності внесків [1;2]. У такому випадку громадяни краще усвідомлюватимуть власну відповідальність за свої пенсійні заощадження і сумлінно виконуватимуть свої обов'язки щодо сплати внесків. Усі працівники, які сплачують однакові внески, мають отримувати й однакові пенсії. Це один з найважливіших принципів соціальної справедливості. Для пенсіонера також дуже важливо, щоб призначена пенсія виплачувалася регулярно, з місяця в місяць. Тобто пенсійна система повинна бути спроможною надати зароблений і очікуваний повний розмір пенсій якраз у той самий час, коли людина виходить на пенсію. Це є принципово важливою рисою реального соціального забезпечення. Тому гарантування фінансової стабільності пенсійної

системи є другим принципом цієї реформи. Це означає, що реформована система повинна ефективно працювати на користь багатьох поколінь. Формування нової системи пенсійного забезпечення України проходить досить складно, зі значними економічними та політичними суперечками, із не завжди ефективними та послідовними соціальними реформами.

Стратегія розвитку національної пенсійної системи повинна враховувати основні чинники, які проявляються в суспільстві. Серед яких більшість фахівців в пенсійній сфері виділяють економічні, демографічні, соціальні, юридичні [3;4]. Особливий акцент робиться на врахування і поєднання двох основних складових вітчизняної пенсійної системи – соціальної і економічної. При цьому розвиток соціальної компоненти повинен повною мірою залежати від стану розвитку і можливостей економічної. Довгостроковий характер функціонування пенсійної сфери і використання пенсійних активів її учасників повинен дати поштовх розвитку різноманітних інвестиційних інститутів, появі нових продуктів на фінансовому ринку, створенню механізмів, які перетворювали б державні витрати на інвестиції. Роль держави повинна бути ключовою у формуванні такої стратегії, яка б могла поєднувати і задовольняти інтереси конкретної особи, суспільства в цілому, роботодавців, а також її самої як носія влади та інституту управління.

На сучасному етапі реформування пенсійної системи залежить від багатьох чинників, які прямо чи опосередковано впливають на розвиток цієї сфери соціального життя. Тому для вдалого початку процесу реформування необхідно створити певні економічні та соціальні передумови, а саме:

- зростання виробництва, зміцнення фінансового стану підприємств і відповідне нарощування фінансових можливостей пенсійної системи;
- розширення продуктивної зайнятості населення, мінімізація прихованого безробіття, тіньової зайнятості, захист трудових і соціальних інтересів громадян України на іноземних ринках праці;
- погашення заборгованості із заробітної плати, підвищення її розміру й збільшення питомої ваги у валовому внутрішньому продукті;

- розширення бази сплати пенсійних внесків за рахунок охоплення пенсійним страхуванням усіх категорій юридичних і фізичних осіб;
- припинення практики списання та реструктуризації заборгованості перед пенсійним фондом;
- скасування пільг у сплаті пенсійних внесків і заборона запровадження нових пільг у виплаті пенсій без визначення джерел їх фінансування;
- переведення фінансування виплат пенсій сільським пенсіонерам і пільговим категоріям із пенсійного фонду на державний бюджет України, корпоративні та професійні пенсійні фонди.

Список використаних джерел

1. Закон України “Про недержавне пенсійне забезпечення” Закон України від 9 липня 2003 р. № 1057-IV. Відомості Верховної Ради України, 2003. № 47-48. С. 372.
2. Закон України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» № 1058-IV ВВР. Від 9.07.2003р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>;
3. Клочан І.А. Депопуляція населення – загроза демографічній безпеці України. *Бізнес-інформ*. 2009. № 4 (1). С.73-76.
4. Клочан І.А. Зовнішня міграція та її вплив на чисельність населення України. *Вісник Черкаського університету. Серія економічні науки*. 2009. Випуск 151. С.165-169.
5. Клочан І.А. Методологічні аспекти демографічної безпеки. *Науковий вісник Буковинської державної фінансової академії: Економічні науки*. 2009. Вип. 2(15). С. 243-249.
6. Клочан І.А. Причини і наслідки старіння сільського населення України. Збірник наукових праць Подільської державної аграрно-технічної академії. 2009. Випуск 17, том 3. С. 347-351.
7. Рудик В. К. Пріоритетність економічних чинників при реформуванні пенсійної системи України. *Світ фінансів*. 2016. №3 (48). С. 20–30.
8. Рудик В.К. Соціальний аспект реформування вітчизняної пенсійної системи в сучасних умовах. *Україна: аспекти праці*. 2016. №. 5-6. С. 32–37.